Minister
Aktywów Państwowych

Jakub Jaworowski

BM.I.053.111.2025

IK: 1087878
Warszawa, 02 kwietnia 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa – Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie BPS/043-29-708/25, Pana Stanisława Gawłowskiego, Senatora RP z dnia 5 marca 2025 r., w sprawie zobowiązań finansowych Zarządu Obiektów Sportowych Sp. z o.o. w Koszalinie, wynikających z otrzymanej w 2020 r. subwencji finansowej w ramach programu „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm", przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie, uprzejmie informuję, że koordynację i monitorowanie realizacji ww. programu, przeznaczonego dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID-19, Rada Ministrów powierzyła ministrowi właściwemu do spraw gospodarki (Minister Rozwoju i Technologii) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych. Uprawnienia Ministra Rozwoju i Technologii do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących tarczy finansowej wynikają z umowy z dnia 27 kwietnia 2020 r. o warunkach i trybie przekazania środków na realizację programów rządowych, zawartej pomiędzy spółką Polski Fundusz Rozwoju S.A. a Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Zatem, odpowiadając na pytania zawarte w oświadczeniu Pana Posła w zakresie właściwości Ministerstwa Aktywów Państwowych w odniesieniu do programów tarcz finansowych, wyjaśniam, że Minister Aktywów Państwowych nie nadzorował przyznawania środków w ramach programów tarcz finansowych i nie jest uprawniony do weryfikacji prawidłowości rozliczenia udzielonej subwencji finansowej. To spółka Polski Fundusz Rozwoju S.A. (dalej również: PFR S.A.), w ramach powierzonego zadania, odpowiada za rozpatrywanie złożonych reklamacji, oświadczeń o rozliczeniu subwencji finansowej oraz odwołań od wydanych decyzji.

Niemniej jednak, z uwagi na charakter sprawy oraz fakt, że Minister Aktywów Państwowych wykonuje prawa z akcji w spółce Polski Fundusz Rozwoju S.A., poniżej przedstawiam wyjaśnienia PFR S.A. w przedmiotowej sprawie:

Należy zaznaczyć, że skala programów tarczy finansowej była ogromna, bo dotyczyła ponad 350 tys. przedsiębiorców. **Wątpliwości w zakresie rozliczenia wsparcia dotyczą zaledwie ok. 2% przypadków.**

Realizację zadań przez PFR S.A. w ramach rządowych programów udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego reguluje ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju[1] (dalej: Ustawa o SIR). Działając na podstawie art. 21a Ustawy o SIR, Rada Ministrów podjęła uchwały:

[1] Zgodnie z jej art. 11 ust. 2 pkt 6 do ustawowych zadań PFR S.A. należy m.in. podejmowanie działań służących zapobieganiu lub łagodzeniu skutków sytuacji kryzysowych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122), w tym skutków rozprzestrzeniania się COVID-19, w szczególności poprzez (i) udzielanie wsparcia finansowego przedsiębiorcom i innym podmiotom dotkniętym tymi sytuacjami, w tym bezzwrotnego lub w formie gwarancji lub poręczeń, (ii) naprawienie lub pokrycie, w całości lub w części, szkód lub strat spowodowanych tymi sytuacjami – z wykorzystaniem środków własnych PFR S.A. lub środków z innych źródeł.

- nr 50/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie programu rządowego „*Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm*”,
- nr 2/2021 z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie programu rządowego *„Tarcza finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm”*,

na mocy których przyjęte zostały rządowe programy przeznaczone dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID-19: „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” (dalej: Tarcza 1.0) i „Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” (dalej: Tarcza 2.0) (dalej łącznie jako: Programy). Rada Ministrów powierzyła realizację Programów spółce PFR S.A. oraz powierzyła koordynację i monitorowanie realizacji Programów ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Dokumenty Tarczy 1.0 i Tarczy 2.0 określały warunki formalne udzielenia wsparcia (stanowiącego formę pomocy publicznej) przedsiębiorcom, które następnie zostały przez PFR S.A. inkorporowane do regulaminów poszczególnych Programów oraz do treści umów subwencji z beneficjentami. Warunki udzielenia przedsiębiorcom wsparcia w ramach Programów zatwierdzone zostały decyzjami Komisji Europejskiej.

PFR S.A., działając – odpowiednio – na podstawie dokumentu Tarczy 1.0 i dokumentu Tarczy 2.0, przyjął regulaminy ubiegania się o udział w programach rządowych:

- Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” (dalej: Regulamin 1.0),
- Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm” (dalej: Regulamin 2.0),

łącznie: Regulaminy Programów.

Regulaminy Programów inkorporowały warunki programowe określone w dokumentach Programów i Decyzjach Komisji Europejskiej.

Zarówno Tarcza 1.0, jak i Tarcza 2.0 zostały zaprojektowane jako istotny element pomocy na rzecz przedsiębiorców, których dochody zostały utracone na skutek pandemii COVID-19. Już na etapie prac nad Programami było jasne, że ich założeniem jest pomoc przedsiębiorcom na masową skalę, a warunkiem ich skuteczności było natychmiastowe dostarczenie środków przedsiębiorcom.

Z uwagi na pomocowy charakter Tarczy 1.0 i 2.0 oraz potrzebę efektywnego i szybkiego rozpoznawania wniosków w interesie wszystkich aplikujących przedsiębiorców kwalifikujących się jako potencjalni beneficjenci Programów, PFR S.A. został uprawniony do stosowania możliwie automatycznych, uproszczonych i przyspieszonych procedur przyznawania subwencji finansowych, w tym ich realizowania za pośrednictwem kanałów elektronicznych (np. banków), z wykorzystaniem danych pochodzących od partnerów Programów oraz na podstawie oświadczeń składanych przez beneficjentów Programów. Wszystkie te okoliczności i założenia wynikają z dokumentów Programów przyjętych przez Radę Ministrów. Tarcza 1.0 i Tarcza 2.0 to pierwsze w Polsce programy powszechnego wsparcia (pomocy publicznej), w których wnioski można było składać wyłącznie online, a cała procedura od złożenia wniosku, poprzez zawarcie umowy i rozliczenie umowy była zautomatyzowana, oparta o interfejs internetowy, z wykorzystaniem kanałów elektronicznych komunikacji bankowej.

Niezależnie od automatyzacji procedury weryfikacyjnej wniosków przedsiębiorców w ramach Tarczy 1.0 i 2.0, możliwość weryfikacji przez PFR S.A. zasadności przyznania wsparcia finansowego zasadniczo zagwarantowana została przez umowne prawo PFR S.A. do prowadzenia ewidencji i monitoringu udzielonej subwencji, określone w § 8 Regulaminu 1.0 i § 9 Regulaminu 2.0. Na mocy powołanych postanowień, PFR S.A. uprawniony był do monitorowania zasadności udzielenia i prawidłowości wykorzystania subwencji finansowych przyznanych przedsiębiorcom w ramach Programów. Zapewnienie prawa do monitoringu zagwarantować miało realizację podstawowych celów Programów i działania w interesie grupy ogółu przedsiębiorców, aby zapewnić prawidłowe i sprawiedliwe rozdysponowanie środków.

Zgodnie z § 10 ust. 2 Regulaminu 1.0, warunkiem ubiegania się o udział w Tarczy 1.0 przez Zarząd Obiektów Sportowych Sp. z o.o. w Koszalinie (dalej: Beneficjent) było posiadanie statusu mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy. Wsparcie finansowe dla dużych przedsiębiorstw było przedmiotem odrębnego programu rządowego – Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm. Pojęcie „dużego przedsiębiorcy" zostało określone w Regulaminie w wersji obowiązującej od początku obowiązywania Tarczy 1.0, gdzie w § 10 ust. 5 wskazane jest, że zawsze dużym przedsiębiorstwem będzie taki podmiot, którego 25% lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, przez co najmniej jeden organ publiczny.

W ramach prowadzonych czynności monitoringu PFR S.A. zidentyfikował, że zawierając umowę subwencji Beneficjent oświadczył niezgodnie z prawdą, że na dzień 31 grudnia 2019 r. posiadał status podmiotu uprawnionego do udziału w programie Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm tj. mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy. W rzeczywistości jednak, w świetle ww. zapisów Regulaminu tak nie było. W świetle tych okoliczności Beneficjent został wezwany do zwrotu całości subwencji finansowej wraz z odsetkami naliczanymi od upływu 14 dni roboczych od dnia wypłaty (zgodnie z § 11 ust. 13 Regulaminu 1.0).

Proszę mieć na uwadze, że wypłacane subwencje finansowe co do zasady nie miały charakteru bezzwrotnego. Dopiero w przypadku spełnienia określonych przesłanek, PFR S.A. mógł podjąć decyzję o umorzeniu zobowiązania. Tym samym beneficjenci Programów, mieli świadomość charakteru otrzymanej subwencji finansowej i powinni byli liczyć się z możliwością, że będzie musiała zostać zwrócona.

PFR S.A. zrealizował skomplikowane ogólnokrajowe Programy w nadzwyczajnych okolicznościach, które uchroniły setki tysięcy przedsiębiorców przed upadłością lub likwidacją. Realizując Programy PFR S.A. działał w interesie publicznym, w celu zminimalizowania negatywnych skutków pandemii COVID-19, jednocześnie kierując się koniecznością ochrony środków, które podlegały rozdysponowaniu w ramach Programów.

Przekazując powyższe, uprzejmie informuję, że Minister Aktywów Państwowych, wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa w spółkach, realizuje uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH). Stosownie do art. 368 § 1 KSH prowadzenie spraw w zakresie działalności bieżącej spółki, należy do kompetencji jej zarządu, natomiast zgodnie z art. 375^1 walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń, dotyczących prowadzenia spraw spółki.

Z poważaniem
Jakub Jaworowski
Minister
dokument podpisany elektronicznie
1087878.3972522.3169096

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów